

Ομιλία κ. Ιωάννη Πάιδα

Προέδρου Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (Ο.Κ.Ε.)

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε της Ε.Ο.Κ.Ε.,

Αξιότιμη κα Πρόεδρε του Ο.Κ.Σ. Βουλγαρίας,

Αξιότιμοι εκπρόσωποι των εθνικών Συμβουλίων των κρατών-μελών της Ε.Ε.,

Αξιότιμοι εκπρόσωποι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Θα ήθελα να ευχαριστήσω το Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο της Βουλγαρίας για την πρόσκληση να συμμετέχω στο διεθνές συνέδριο, με αφορμή τη συμπλήρωση 20 ετών από την ίδρυσή του. Να ευχηθώ μια δημιουργική και παραγωγική συνεργασία, με επιτυχίες και συνεισφορά στο κοινωνικό γίνεσθαι, αλλά κυρίως με δίκαιους αγώνες για τον καλό των κοινωνιών. Και όπως λέμε στη χώρα μας να τα χιλιάσει, να φτάσει στο μιλένιουμ.

Θα ήθελα επίσης να σας ευχαριστήσω για την ευκαιρία που μου δίνετε ως Πρόεδρο της ελληνικής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (Ο.Κ.Ε.), να αναπτύξω τις απόψεις για ένα τόσο σπουδαίο θέμα που αφορά τη σημασία του κοινωνικού διαλόγου στην Ευρώπη, ένα θέμα που μας απασχολεί ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια γιατί είναι μείζον θέμα υπεράσπισης των δημοκρατικών αξιών. Εμείς στην Ο.Κ.Ε. Ελλάδος, αλλά και στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (Ε.Ο.Κ.Ε.) που συμμετέχω ως μέλος έχουμε πυκνώσει τις δημόσιες παρεμβάσεις και δράσεις σε εθνικό και διεθνές επίπεδο για τη θεσμική ενδυνάμωση όλων των χωρών.

Ο κοινωνικός διάλογος, η συμμετοχή των πολιτών και των κοινωνικών φορέων στη λήψη αποφάσεων αποτελεί βασικό πυλώνα αποτελεσματικής αντιμετώπισης των οικονομικών και κοινωνικών ανισοροπιών. Είναι η αναγκαία συνθήκη για την εμβάθυνση της δημοκρατίας, και τη δίκαιη κατανομή του οικονομικού και κοινωνικού πλεονάσματος.

Οι νέες προκλήσεις που αντιμετωπίζει η κοινωνία των πολιτών και οι θεσμικοί εκφραστές της αντανακλώνται στα σύγχρονα κοινωνικά και οικονομικά αιτήματα για περισσότερη συμμετοχή στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων που συνήθως λαμβάνονται κεντρικά στις Βρυξέλλες. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο ασφαλώς, οι ανησυχίες των κοινωνικών φορέων εκφράζονται επίσημα και συντεταγμένα μέσα από την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, η οποία το τελευταίο διάστημα έχει αναπτύξει πρωτοβουλίες διαλόγου σε σύγχρονα πεδία πολιτικής: κλιματική αλλαγή, πολιτική προστασία, τεχνητή νοημοσύνη και ο κόσμος της εργασίας, περιφερειακή συνεργασία και ειρήνη, μεταναστευτική κρίση, ενώ πιο πρόσφατα η Ε.Ο.Κ.Ε. υπεισήλθε και σε θέματα που αφορούν την κρίση τιμών και πληθωρισμού και την ενεργειακή αυτονομία. Ασφαλώς, δεν πρέπει να ξεχνάμε τα κλασικά

ζητήματα που απασχολούν την κοινωνία των πολιτών και την ΕΟΚΕ, όπως η ισότητα των φύλων, η φτώχεια, ο αποκλεισμός κοινωνικών ομάδων, η βιώσιμη ανάπτυξη και η δίκαιη φορολόγηση.

Ένα κρίσιμο ζήτημα που απασχολεί τις χώρες μας, μετά από χρόνια είναι η περιφερειακή σύγκλιση, η θεσμική ολοκλήρωση και η οικονομική συνεργασία σε διάφορα πεδία (υποδομές, τεχνολογία, ενέργεια, εκπαίδευση κ.α.).

Οι πολιτικές σύγκλισης σε ευρωπαϊκό επίπεδο πρέπει να εστιάσουν προς αυτήν την κατεύθυνση με έμφαση στους νέους ανθρώπους (η Ε.Ο.Κ.Ε. άλλωστε έχει εκδώσει γνώμη για τις πολιτικές ενίσχυσης των νέων και των εργαζόμενων στα Δυτικά Βαλκάνια), τη δημιουργία δικτύων και υποδομών και εμπάθυνση των δημοκρατικών λειτουργιών και θεσμών. Τα Οικονομικά και Κοινωνικά Συμβούλια πρέπει να έχουν κυρίαρχο ρόλο σε αυτή την κατεύθυνση.

Το τελευταίο διάστημα η περιφέρεια της ΝΑ Ευρώπης και των Βαλκανίων ιδιαίτερα, κερδίζει ολοένα και περισσότερο το ενδιαφέρον της διεθνούς κοινότητας και των θεσμικών οικονομικών παραγόντων τόσο για τη γεωπολιτική της σημασία, όσο και για τις επενδυτικές ευκαιρίες που παρέχει στους τομείς ανάπτυξης δικτύων, εμπορίου και ενεργειακής συνεργασίας.

Σήμερα, μετά από πολυετείς κρίσεις, παρουσιάζονται ευκαιρίες ώστε ο αναπτυξιακός προσανατολισμός της ευρωπαϊκής περιφέρειας να αποκτήσει μια σταθερή κατεύθυνση εμπάθυνσης και ισορροπίας μεταξύ οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης, με έμφαση στην αναβάθμιση του αγροδιατροφικού τομέα, την καινοτομία στην πράσινη οικονομία, την ποιοτική αύξηση των θέσεων απασχόλησης και την προσέλκυση νέας επιχειρηματικότητας, τη συμμετοχή των γυναικών στο κοινωνικό γίγνεσθαι. Με ίσες ευκαιρίες για όλους, πρόσβαση στα ψηφιακά εργαλεία, με έμφαση στην πραγματική οικονομία και την κοινωνική συνοχή.

Όπως έχουμε όλοι διαπιστώσει τα τελευταία χρόνια, η αναγκαιότητα υποστήριξης και εμπάθυνσης ενός αποτελεσματικού ευρωπαϊκού μηχανισμού κοινωνικού διαλόγου, με την πάροδο του χρόνου ολοένα και αυξάνεται, τόσο γιατί όσο τα φαινόμενα εξτρεμισμού εμφανίζονται πιο συχνά, τόσο αυξάνονται οι φυγόκεντρες δυνάμεις στην Ευρώπη, και οξύνονται οι αντιθέσεις. Η Ε.Ο.Κ.Ε. και οι εθνικές Ο.Κ.Ε. οφείλουν να διαδραματίζουν και ρόλο καθοδηγητή–γεφυροποιού των εθνικών διαφορών και να μεταφέρουν τα μηνύματα της κοινωνίας σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Η θεσμική ενδυνάμωση, η έμφαση στην πολυμερή συνεργασία, με ματιά που δε θα παραγνωρίζει τις παγκόσμιες, τις διεθνείς και περιφερειακές εξελίξεις και τα ειδικά συμφέροντα ομάδων πληθυσμού αποτελούν βασικές πτυχές μιας οργανωμένης ευρωπαϊκής στρατηγικής που θα δίνει φωνή στην περιφέρεια και τους φορείς έκφρασής της.

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή της Ελλάδος, σύμφωνα με τη συνταγματική της αποστολή, αποτελεί τον θεσμικό πυλώνα του κοινωνικού διαλόγου, και μέσα από αυτό το ρόλο μπορεί να διαμορφώσει το πλαίσιο των μέγιστων συναινέσεων για την συντονισμένη και ενιαία αντιμετώπιση των τρεχουσών και μελλοντικών προκλήσεων που αντιμετωπίζει η κοινωνία των πολιτών, με έμφαση στους τομείς της πράσινης και ψηφιακής μετάβασης, καθώς και της βιώσιμης ανάπτυξης.

Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή από τη πλευρά της, αλλά και τα εθνικά συμβούλια αποτελούν τον εγγυητή για την οικοδόμηση εμπιστοσύνης και συνεργασίας μεταξύ των θεσμικών κοινωνικών φορέων. Χρέος μας είναι μέσα σε αυτή τη συγκυρία διεθνών ανακατατάξεων, η παρέμβαση μας στο δημόσιο διάλογο να δημιουργήσει όρους προόδου για το πολιτικό σύστημα, τη συλλογική έκφραση της κοινωνίας, τους πολίτες, τη νέα γενιά, το περιβάλλον που ζούμε.

Αλλά και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή οφείλει να προσπαθήσει να γίνει κάθε φορά περισσότερο συμπεριληπτική (όπως π.χ. με την πανδημία και το γενναίο πρόγραμμα Ανθεκτικότητας και Ανάκαμψης), να διαβουλεύεται και να συζητά πιο διεξοδικά με τους τοπικούς φορείς και τις κοινωνίες, με τα κράτη μέλη και τα ενδιαφερόμενα μέρη.

Για αυτό σήμερα καθίσταται απαραίτητη όσο ποτέ άλλοτε, η εποικοδομητική συνεργασία μεταξύ των εθνικών οικονομικών και κοινωνικών συμβουλίων και της Ε.Ο.Κ.Ε. με γνώμονα την ευημερία της κοινωνίας και την αντιμετώπιση μεγάλων σύγχρονων προκλήσεων. Η κλιματική και ενεργειακή κρίση, η επίτευξη των στόχων της Ατζέντας βιώσιμης ανάπτυξης του ΟΗΕ και η ειρηνική συνύπαρξη μεταξύ των χωρών αποτελούν ορισμένους θεμελιακούς στόχους της στρατηγικής για το 2050. Οι θεσμοί του Κοινωνικού Διαλόγου καλούνται να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στον καθορισμό των προτεραιοτήτων για την εξεύρεση βιώσιμων λύσεων, οι οποίες θα διαμορφώσουν ένα μέλλον χωρίς αποκλεισμούς για όλες τις κοινωνίες, εντός και εκτός Ε.Ε.

Εύχομαι καλή επιτυχία στις εργασίες του Συνεδρίου και πάλι οι ευχές μου για ένα ισχυρό, δημιουργικό Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο της Βουλγαρίας, με συνεργασία και πρόοδο.